

ROMÂNIA
JUDECĂTORIA SECTORULUI I BUCUREȘTI
SECȚIA CIVILĂ
SENTINȚA CIVILĂ NR. 15738
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 26.09.2016
INSTANȚA CONSTITUITĂ DIN:
PREȘEDINTE: SABINA BOLLA
GREFIER: ANDREEA TĂMAȘ

Pe rol pronunțarea cauzei civile privind pe reclamantul *Badea Mircea Radu* și pe pârâții *Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție și Kovesi Laura Codruța*, având ca obiect *pretenții daune morale*.

Dezbaterile în fond și susținerile părților au avut loc în ședința publică de la 19.09.2016 și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, parte integrantă din prezenta hotărâre, când instanța, pentru a da posibilitatea reclamantului de a depune concluzii scrise, a amânat pronunțarea la data de 26.09.2016, când a hotărât următoarele:

INSTANȚA

Deliberând asupra cauzei civile de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 11.05.2016, sub nr. 20673/299/2016, reclamantul *Badea Mircea Radu* a solicitat, în contradictoriu cu pârâții *Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție și Kovesi Laura Codruța*, ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună obligarea pârâților, în solidar, la plata sumei de 1 leu, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit, urmare a constatării răspunderii acestora pentru vătămarea dreptului său la reputație.

În motivarea cererii, reclamantul a precizat că, la data de 04.05.2016, săptămânalul „*Cațavencii*” a publicat, sub titlul „*Belgravistan și Procuroristan, o frumoasă poveste de dragoste*”, un articol în care prezentau informații referitoare la existența unei relații personale între pârâta *Laura Codruța Kovesi* și numitul *Florin Nemeș*, aceste informații fiind preluate de numeroase alte entități de presă (*Lumea Justiției, Realitatea, Evenimentul Zilei, BZI*).

Reclamantul a învederat că în cadrul ediției din 04.05.2016 a emisiunii „*În gura presei*”, al cărei realizator este, a comentat informațiile dezvăluite de „*Cațavencii*”, exprimând întrebări legitime din perspectiva existenței unui posibil conflict de interese, raportat la funcția de procuror șef al DNA, deținută de pârâta *Laura Codruța Kovesi*, și trimiterea în judecată a societăților titulare ale posturilor de televiziune *Antena 1* și *Antena 3*, precum și a persoanelor din conducerea acestora, într-un dosar penal (6528/2/2013) în care partea vătămată este o persoană din conducerea companiei *RCS RDS*, în cadrul căreia numitul *Florin Nemeș* deține funcția de coordonator de marketing și PR.

Astfel, în ziua următoare difuzării emisiunii, 05.05.2016, Biroul de Informare și Relații Publice al DNA a făcut public următorul comunicat: „Cu referire la afirmațiile mincinoase și denigratoare făcute la emisiunile „*În gura presei*” și „*Sinteza zilei*”, transmise la data de 4.05.2016 la postul de televiziune *Antena 3*, Biroul de Informare și Relații Publice este abilitat să transmită următorul punct de vedere al doamnei *Laura Codruța Kovesi*, procuror șef al DNA: „*Dosarul nr. 129/P/2013*, prin care mai multe persoane - directori și acționari ai *Trustului Intact* – au fost trimiși în judecată, a fost înregistrat la *Direcția Națională Anticorupție* la data de 24 aprilie 2013, înainte de numirea mea în funcția de procuror șef al DNA. Atât la data înregistrării dosarului la DNA, cât și pe durata instrumentării acestuia, nu am cunoscut personal și nu am discutat cu nicio persoană din conducerea sau cu angajați/foști

angajați ai companiei care este parte vătămată în dosar. Rechizitoriul nu a fost confirmat de procurorul șef al DNA, ci de procurorul șef al Secției pentru combaterea corupției. Simpla împrejurare că, de-a lungul timpului, am avut relații personale cu persoane angajate la o societate comercială nu poate să afecteze imparțialitatea sau legalitatea unui dosar instrumentat de colegii mei din cadrul DNA. Orice fel de atacuri defăimătoare la adresa mea, inclusiv a vieții mele personale, vor impune un demers ferm, prin folosirea căilor legale”.

Reclamantul a precizat că punctul de vedere comunicat de pârâta Laura Codruța Kövesi, prin Biroul de Informare și Relații Publice al DNA, a fost imediat preluat și diseminat de întreaga presă.

În continuare, reclamantul a menționat că aspectul pe care îl supune judecății este acela că dreptul la liberă exprimare și informare nu constituie un drept absolut. Astfel, exercițiul acestei libertăți este supus unor restrângeri și limitări, iar una din limitele exercitării acestei libertăți este stabilite de art. 30 alin. 6 din Constituția României, care prevede ca libertatea de exprimare nu poate prejudicia dreptul la reputație, această limită generală fiind reluată și în cadrul art. 57 din Constituție, care prevede că drepturile trebuie exercitate cu buna-credință, fără a se încălca drepturile și libertățile celorlalți.

În același sens, art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului statimește că libertatea de exprimare „comportă îndatoriri sau responsabilități” specifice (ce-și găsesc reglementarea și în Constituția României), iar potrivit alin. 2 al art. 10 din Convenție: „exercițiul acestor libertăți ce comportă datorii și responsabilități poate fi supus unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru [...] protecția reputației sau dreptului altora...”.

Reclamantul a precizat că aceste aspecte sunt redate și în Rezoluția Consiliului Europei nr. 1003/1993 privind principiile de baza ale ziaristicii.

În esență, așa cum a subliniat și Instanța Supremă, „dreptul la opinie și la libera exprimare, ca orice alt drept, trebuie exercitat în limitele sale firești, neputând prejudicia drepturile și interesele legitime ale celorlalte persoane”. Astfel, sancționarea exercitării abuzive a dreptului la exprimare corespunde nevoii de apărare a reputației, cerință dedusă din prevederile art. 10 alin. 2 a Convenției Europene a Drepturilor Omului, dar și din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Reclamantul a invocat principiul statuat de CEDO în cauza Cumpănă și Mazăre c. României, care stabilește că dreptul prevăzut de art. 10 din Convenție nu este absolut, exercițiul libertății de exprimare comportând, potrivit paragrafului 2 al art. 10 din Convenție „îndatoriri și responsabilități, care capătă o importanță sporită când există riscul de a se aduce atingere reputației persoanelor, garantată și ea de Convenție și de a pune în pericol drepturile altora.”

Situarea libertății de exprimare în fruntea ierarhiei valorilor ocrotite de sistemul Consiliului Europei, în cadrul căruia funcționează și CEDO, a determinat ca limitele exercitării dreptului la exprimare și informare să cunoască abordări multiple de natură jurisprudențială, care stabilesc posibilitatea depășirii limitelor la care art. 10 din Convenție și 30 alin. 6 din Constituția României fac referire.

În acest sens, reclamantul a arătat că circumstanțele posibilității depășirii acestor limite au fost însă foarte clar stabilite, în cazul Lehideux și Isorni vs. Franța, Curtea de la Strasbourg stabilind că „autoritatea trebuie să se limiteze la a verifica dacă interferența autorității publice poate fi descrisă ca fiind „necesară într-o societate democratică”. Adjectivul „necesară” implică existența unei nevoi sociale presante”.

Raportat la această normă jurisprudențială, reclamantul a considerat că dezlegarea cauzei se circumscrie stabilirii de către instanța de judecată a măsurii în care o persoană, care se află la conducerea unuia dintre cele mai puternice și influente instituții din România, poate disemina, având concursul instituției pe care o conduce, mesajul că susținerile unui jurnalist ar reprezenta „afirmații mincinoase”, afectând în acest fel în manieră drastică reputația sa.

Cu privire la fapta ilicită, reclamantul a susținut că aceasta constă în nesocotirea dreptului la reputație, prin acuzarea sa de afirmarea, în cadrul exercitării profesiei de jurnalist, a unor minciuni. Deși aparent acuzația care îi este adusă de către pârâți este una lipsită de importanță, în realitate ea este una de maximă gravitate, determinând consecințe pe măsură.

De asemenea, deși aparent prezenta acțiune vizează exercitarea de către pârâți a dreptului la liberă exprimare, esența cererii vizează apărarea dreptului la liberă exprimare, prin protejarea reputației reclamantului ca jurnalist, urmare a încălcării acesteia de către pârâți, prin calificarea activității sale jurnalistice ca fiind „afirmarea unor minciuni”.

În cauza Handyside contra Marii Britanii, atunci când se susține că libertatea de exprimare privește nu numai „informațiile” sau „ideile” apreciate favorabil sau considerate ca ofensive sau indiferente, ci și pe cele care contrariază, șochează sau neliniștesc, Curtea a urmărit să instituie un sistem mai larg de exercitare de către cetățean a posibilității de a critica autoritatea, prin exercitarea dreptului la liberă exprimare.

Reclamantul a învederat că acest principiu vizează însă protejarea cetățeanului în general și a jurnalistului, în particular, și nicidecum a înaltului funcționar public, căruia îi este asimilat pârâta Laura Codruța Kovesi. În speța de față, afirmația pe care o reclamă reclamantul a fost făcută nu în calitate de simplu cetățean, ci în calitate de reprezentant al celui mai puternic parchet din România, iar această afirmație nu a fost făcută la adresa unei autorități, ci la adresa unui jurnalist.

Prin urmare, reclamantul a considerat că pârâților nu li se aplica principiile permissive prin care CEDO reglementează dreptul la liberă exprimare, ci din contră, principiile prin care CEDO a stabilit că exprimarea opiniei de către autoritățile publice trebuie realizată cu maximă moderație și reținere.

Astfel, obligația pârâților de a nu face declarații prin care să îl acuze pe reclamant de afirmarea unor minciuni, în încercarea de a-l compromite profesional, este determinată de rangul pe care pârâta Laura Codruța Kovesi îl are în cadrul ierarhiei statale, de puterea de convingere pe care o are ca înalt oficial al statului, de încrederea publică de care beneficiază instituția pe care o conduce. Toate acestea sunt elemente care impun ca înaltul funcționar public să fie cât se poate de prudent în declarațiile pe care le face cu privire la activitatea unui jurnalist, cu atât mai mult cu cât acuzația adusă este una lipsită de orice fundament.

Reclamantul a mai arătat că acest principiu cu privire la obligațiile reprezentanților autorității statale, a fost enunțat de CEDO în mai multe decizii (Ribemont contra Franța, YB și alții contra Turcia, A.L. contra Germania, Lavents contra Letonia). Cele două principii anterior menționate, respectiv acela că libertatea de exprimare a jurnalistului are limite mai largi în contra autorității, iar libertatea de exprimare a autorității are limite mai restrânse, nu cunosc excepție în jurisprudența CEDO. Din contră, odată cu accederea la înalte funcții publice, persoana își asumă și obligația de a fi cât se poate de strictă și reținută în declarațiile pe care le face.

În cauza Morissens contra Belgiei s-a stabilit că prin intrarea în funcția publică, persoana acceptă anumite restricții ale exercițiului libertății ei de exprimare, restricții inerente însăși funcției. Astfel, Comisia Europeană a stabilit, în raportul său, încă din 11.05.1984, că „obligația de rezervă, trăsătură caracteristică a funcției publice în statele membre ale Consiliului Europei, decurge din obligațiile și responsabilitățile ce revin funcționarilor în calitate de agenți ai statului”.

Prin urmare, pârâta trebuia să știe că, odată cu atribuțiile funcției și onoarea de a fi unul dintre „primus inter pares”, intervin și anumite aspecte restrictive, unul dintre acestea fiind acela de a da o mult mai mare atenție afirmațiilor pe care le face cu privire la cetățenii de rând, întrucât, prin fapta lor, pârâții au impus în conștiința colectivă ideea că reclamantul este un jurnalist care afirmă minciuni, încălcându-i reputația profesională, de care, asemenea oricărui alt cetățean, are dreptul să se bucure.

Reclamantul a susținut că afirmația pe care o impută pârâților nu reprezintă o judecată de valoare, ci o veritabilă acuzație factuală, aspect deosebit de relevant în economia cauzei. În

categoria judecăților de valoare „se încadrează exprimarea opiniei unei persoane asupra calităților profesionale, morale și personale ale altuia, în timp ce afirmațiile factuale regroupează exprimarea unor acuzații de a fi comis fapte determinante. Pe scurt, pentru a da un exemplu de școală, afirmația după care președintele este incompetent este o judecată de valoare, iar exprimarea opiniei după care președintele este implicat în fraudarea rezultatului unor alegeri este o afirmație factuală” [Radu Chiriță, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentarii și explicații, Ediția 2, Ed. C.H. Beck, pag. 548].

Raportat la definiția de mai sus, rezultă fără echivoc că a-l acuza pe un jurnalist că „afirmă minciuni”, reprezintă o afirmație factuală. Chiar și în măsura în care s-ar considera că această afirmație reprezintă o judecată de valoare, gravitatea maximă a acesteia îl obligă pe autor la o minimă argumentare și probațiune. Această obligație a fost instituită de jurisprudența CEDO și preluată de instanțele naționale.

În ceea ce privește prejudiciul, reclamantul a susținut că prejudiciul moral suferit rezidă în afectarea reputației sale ca jurnalist, prin inocularea în conștiința publicului a ideii că demersul jurnalistic al său constă în diseminarea unor „afirmații mincinoase”.

În acest sens, reclamantul a arătat că presa reprezintă unul dintre principalii garanți ai libertății de exprimare și ai democrației înseși. Denigrarea jurnaliștilor de către înalții funcționari, împreună cu instituțiile pe care aceștia le conduc, reprezintă un atac la adresa libertății de exprimare, iar caracterul oficial pe care îl dobândește comunicatul dat de pârâtă prin intermediul instituției, conferă susținerii că reclamantul diseminează „afirmații mincinoase” rang de verdict.

Reclamantul a mai arătat că afirmația vătămătoare la adresa sa a fost preluată instantaneu de întreaga presă (AgerPres, România Liberă, Evenimentul Zilei etc.).

Cu privire la vinovăția pârâților, reclamantul a menționat că forma de vinovăție cerută de lege pentru atragerea răspunderii civile delictuale pentru încălcarea drepturilor nepatrimoniale este, potrivit art. 1.357 alin. 2 C.civ., culpa în forma cea mai simplă (*culpa levissima*).

Cu toate acestea, reclamantul a considerat că vinovăția pârâților îmbracă forma cea mai gravă, intenția, întrucât afirmația delictuală a fost făcută de profesioniști în științe juridice, care sunt prezumați irefragabil că au cunoștință de obligațiile care le revin, inclusiv în materie de comunicare publică.

În drept, au fost invocate prevederile art. 253 alin. 4 și art. 1357 alin. 2 C.civ., art. 30 alin. 6 și art. 57 din Constituție, art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În susținerea cererii, reclamantul a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri și a mijlocului material de probă constând în înregistrarea video, sens în care a depus, în copie: extras articole de presă (fișele 2-21, 23-30), extras portalul instanțelor de judecată (fila 22) și, pe suport CD, înregistrarea video (fila 1).

Cererea a fost legal timbrată, conform chitanței depuse la dosar (fila 36).

La data de 29.06.2016, prin serviciul registratură, pârâta Laura Codruța Kovesi a depus întâmpinare prin care a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive, solicitând respingerea acțiunii ca fiind introdusă împotriva unei persoane lipsite de calitate procesuală pasivă.

În motivarea întâmpinării, pârâta a învederat că pentru angajarea răspunderii civile delictuale trebuie să fie îndeplinite cumulativ mai multe condiții, și anume: existența unei fapte ilicite, a unui prejudiciu, a unui raport de cauzalitate între prejudiciu și faptă ilicită, respectiv a vinovăției celui care a cauzat prejudiciul.

Pârâta a menționat că prin cererea de chemare în judecată, așa cum a fost formulată, se solicită angajarea răspunderii sale civile delictuale pentru afirmația din comunicat. Însă, raportat la legislația în vigoare, la obiectul litigiului dedus judecății și la condițiile angajării răspunderii civile delictuale, răspunderea pârâtei nu poate fi atrasă, întrucât comunicatul din data de 05.05.2016 al Biroului de Informare și Relații Publice al Direcției Naționale

data de 05.05.2016 al Biroului de Informare și Relații Publice al Direcției Naționale Anticorupție informa asupra faptului că în emisiunea „În gura presei” din data de 04.05.2016 reclamantul a diseminat „informații mincinoase.”

De altfel, nu se poate susține că există un raport de tip comitent-prepus între Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și Laura Codruța Kovesi, așa cum este definit de prevederile art. 1373 C.civ. Astfel, față de susținerile reclamantului, acțiunea îndreptată împotriva sa nu conține nici un element pertinent de natură să aibă aptitudinea de a atrage răspunderea delictuală.

În drept, au fost invocate prevederile art. 1373 C.civ.

La data de 29.06.2016, prin serviciul registratură, pârâtul Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a formulat întâmpinare prin care a solicitat, în principal, respingerea ca inadmisibilă a acțiunii, iar, în subsidiar, respingerea ca neîntemeiată a acțiunii.

În motivarea întâmpinării, pârâtul a arătat că prin cererea pendinte reclamantul a susținut că i s-a adus un prejudiciu prin nesocotirea dreptului la reputație prin acuzarea sa de afirmarea unor minciuni. În realitate, ca urmare a afirmațiilor făcute în cadrul emisiunii din data de 04.05.2016 a fost emis de către Biroul de Informare și Relații Publice din cadrul Ministerului Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – singura structură din cadrul instituției abilitată să transmită informații de interes public, comunicatul de presă din data de 05.05.2016.

Activitatea Biroului de relații cu presa din cadrul Ministerului Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție are la bază: pe latură socială – necesitatea unei informări corecte și obiective a opiniei publice cu privire la principalele activități, acțiuni, programe și perspective ale Ministerului Public; - pe latură legală – respectarea normelor legale privitoare la dreptul la viață intimă, familială și privată, dreptul la propria imagine, privitoare la accesul liber al persoanelor la informațiile de interes public, ținând cont de Recomandarea nr. 13/10.07.2003 a Comitetului de Miniștri din statele membre ale Consiliului Europei privind difuzarea de informații de către mass-media în legătură cu procedurile penale.

Astfel, comunicatul nr. 620/VIII/3/05.05.2016 aduce la cunoștința mass-media și a opiniei publice poziția procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, prezentând datele din dosarul nr. 129/P/2013, așa cum au rezultat din stadiul cercetărilor. În acest sens, pârâtul a învederat că informațiile prezentate au o bază reală, respectiv că reiese cu certitudine faptul că nu există nicio referire la persoana fizică Badea Radu Mircea.

De asemenea, a subliniat faptul că publicul are un drept de a primi informații corecte, iar chestiunile supuse analizei unor emisiuni trebuie să aibă în vedere cel puțin punctul de vedere al celor vizați.

Pârâtul a susținut că nu sunt îndeplinite condițiile răspunderii civile delictuale reglementate de art. 1357 C.civ. și ale reparării prejudiciului în cazul acestei răspunderi, consacrate de art. 1381 și următoarele C.civ.

Conform dispozițiilor Codului Civil, responsabil pentru repararea prejudiciului cauzat de săvârșirea unei fapte cu caracter ilicit este omul, însă, în cauză a fost invocată atât răspunderea persoanei juridice, cât și răspunderea persoanei fizice.

Astfel, răspunderea civilă delictuală este un raport juridic de obligații care izvorăște dintr-o faptă prejudiciabilă, iar fapta ilicită este aceea săvârșită cu intenție sau din culpă propriu-zisă, adică imprudență sau neglijență, or atâta vreme cât actele presupuse ca prejudiciatoare nu fac referire la persoana fizică a reclamantului, nu poate fi vorba de o faptă ilicită, cu atât mai mult cu cât nu poate fi reținut vreun prejudiciu.

Totodată, potrivit jurisprudenței constante în materie, faptul unei autorități publice care efectuează un act rezultat din lege nu poate genera acțiune în daune decât dacă rezultă din nerespectarea dispozițiilor legale de către autoritate, aceasta fiind una dintre condițiile cumulative care pot genera obligația de reparare în sarcina sa.

Reclamantul, în dovedirea pretențiilor sale, are obligația de a proba că sunt întrunite cumulativ cerințele prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii civile delictuale. În acest sens, reclamantul trebuie să administreze probe suficiente, pertinente și concludente, care să ateste că s-a săvârșit o faptă ilicită, că prin aceasta i s-a creat un prejudiciu, că există legătură de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, respectiv că fapta a fost comisă cu vinovăție de către cei chemați în judecată. Neîndeplinirea fie și numai a unei dintre aceste cerințe face imposibilă angajarea răspunderii pentru prezumtiva faptă ilicită.

Fapta ilicită nu poate fi concepută în lipsa raportului de cauzalitate ce trebuie să existe între aceasta și rezultatul său dăunător, iar cauzalitatea este o condiție obiectivă, astfel că, în condițiile în care fapta ilicită nu există, rezultatul dăunător, chiar dacă ar exista, nu este un efect al acesteia. Or, aserțiunile reclamantului sub acest aspect se dovedesc a fi vădit nefondate în lipsa unor argumente concrete. Astfel, reclamantul nu face dovada că după apariția comunicatului de presă a fost afectat atât în ceea ce privește viața personală, cât și în ceea ce privește viața profesională.

În drept, au fost invocate prevederile art. 1357 și art. 1381 C.civ.

La data de 23.09.2016, prin serviciul registratură, reclamantul a depus concluzii scrise.

Instanța a încuviințat, pentru reclamant, proba cu înscrisuri și mijlocul material de probă constând în înregistrarea video depusă la dosar.

Analizând cu prioritate, în temeiul art. 248 alin. 1 C.pr.civ., excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtei Laura Codruța Kovesi, constată următoarele:

Conform art. 36 C.pr.civ., calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios dedus judecării, reclamantul fiind cel care trebuie să justifice atât calitatea procesuală activă, cât și calitatea procesuală pasivă a persoanei pe care a chemat-o în judecată.

Instanța reține că, în prezenta cauză, reclamantul a solicitat obligarea pârâților Laura Codruța Kovesi și Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție la plata, în solidar, a sumei de 1 leu, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit, ca urmare a emiterii comunicatului de presă din data de 05.05.2016 (fila 23) de către Biroul de Informare și Relații din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Potrivit art. 219 C.civ., faptele licite sau ilicite săvârșite de organele persoanei juridice obligă însăși persoana juridică, însă numai dacă ele au legătură cu atribuțiile sau cu scopul funcțiilor încredințate, în timp ce faptele ilicite atrag și răspunderea personală și solidară a celor care le-au săvârșit, atât față de persoana juridică, cât și față de terți.

De asemenea, potrivit art. 4 alin. 1 din O.U.G. nr. 43/2002, Direcția Națională Anticorupție este condusă de un procuror șef care este asimilat prim-adjunctului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Astfel, instanța constată că, în conformitate cu prevederile legale anterior menționate, pârâta Laura Codruța Kovesi, în calitate de procuror șef în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, conduce această instituție.

Instanța mai reține că, așa cum prevede art. 69 alin. 1 din Regulamentul de Ordine Interioară al Direcției Naționale Anticorupție aprobat prin Ordinul nr. 1643/2015 al Ministerului Justiției, Biroul de Informare și Relații publice funcționează în subordinea directă a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, având ca atribuții, printre altele, întocmirea proiectelor comunicatelor de presă, iar după aprobarea lor de către procurorul șef de direcție, difuzarea operativ mass-mediei (alin. 2 lit. e al aceluiași articol).

Pe cale de consecință, coroborând prevederile legale anterior menționate, instanța apreciază că pârâta Laura Codruța Kovesi, care are în exclusivitate competența de a aproba comunicatele de presă în calitate de conducător al Direcției Naționale Anticorupție, are calitate procesuală pasivă în prezenta cauză.

Astfel, instanța reține că nu are relevanță faptul că în cauză nu există un raport de tip comitent – prepus în sensul art. 1373 C.civ., cu atât mai mult cu cât comunicatul din data de 05.05.2016 exprimă punctul de vedere al părâtei Laura Codruța Kovesi.

Prin urmare, reținând toate aceste considerente, instanța urmează să respingă excepția lipsei calității procesuale pasive a părâtei Laura Codruța Kovesi, ca neîntemeiată.

Analizând actele și lucrările dosarului, pe fondul cauzei, instanța reține următoarele:

La data de 05.05.2016, Biroul de Informare și Relații din cadrul Direcției Naționale Anticorupție a emis următorul comunicat de presă, intitulat „Drept la replică”: „Cu referire la afirmațiile mincinoase și denigratoare făcute la emisiunile „În gura presei” și „Sinteza zilei”, transmise la data de 04.05.2016 la postul de televiziune Antena 3, Biroul de Informare și Relații Publice este abilitat să transmită următorul punct de vedere al doamnei Laura Codruța Kovesi, procuror șef al DNA: „Dosarul nr. 129/P/2013, prin care mai multe persoane - directori și acționari ai Trustului Intact – au fost trimiși în judecată, a fost înregistrat la Direcția Națională Anticorupție la data de 24 aprilie 2013, înainte de numirea mea în funcția de procuror șef al DNA. Atât la data înregistrării dosarului la DNA, cât și pe durata instrumentării acestuia, nu am cunoscut personal și nu am discutat cu nicio persoană din conducerea sau cu angajați/foști angajați ai companiei care este parte vătămată în dosar. Rechizitoriul nu a fost confirmat de procurorul șef al DNA, ci de procurorul șef al Secției pentru combaterea corupției. Simpla împrejurare că, de-a lungul timpului, am avut relații personale cu persoane angajate la o societate comercială nu poate să afecteze imparțialitatea sau legalitatea unui dosar instrumentat de colegii mei din cadrul DNA. Orice fel de atacuri defăimătoare la adresa mea, inclusiv a vieții mele personale, vor impune un demers ferm, prin folosirea căilor legale”.

Intrucât reclamantul a solicitat angajarea răspunderii civile delictuale a părâților, instanța este ținută să analizeze dacă, în speță, sunt întrunite condițiile cerute de lege în acest scop.

Astfel, conform art. 1349 C.civ., orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane, iar în cazul în care încalcă această obligație răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral.

De asemenea, potrivit art. 1357 C.civ., cel ce cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare. Prin urmare, pentru a antrena răspunderea civilă delictuală a unei persoane, trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții: să existe o faptă ilicită, să existe un prejudiciu, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, să existe vinovăția autorului faptei ilicite și prejudiciabile.

Fapta ilicită, ca element al răspunderii civile delictuale este orice faptă prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv sunt cauzate prejudicii dreptului subiectiv aparținând altei persoane.

Instanța constată că respectivul comunicat de presă a fost emis ca urmare a afirmațiilor reclamantului Mircea Radu Badea din cadrul emisiunii „În gura presei” transmise la data de 04.05.2016 la postul de televiziune Antena 3 (înregistrare video – fila 1).

Cu titlu prealabil, instanța reține că, potrivit art. 30 din Constituția României, libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. Cu toate acestea, se prevede că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

Conform art. 21 din Constituția României, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor trebuie să fie interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte, iar în cazul existenței unor neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la

drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, se vor aplica cu prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.

Libertatea de exprimare este garantată și de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (ratificată prin Legea nr. 30/1994): „Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.”

De asemenea, art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului prevede că orice persoană are dreptul la libertatea de opinie și de exprimare ceea ce implică dreptul de a nu fi îngrădit în opiniile sale și dreptul de a primi și răspândi informații pe orice cale, fără luarea în considerare a frontierelor statale. Totodată, Pactul Internațional privitor la Drepturile Civile și Politice, în paragraful 1 al articolului 19 prevede că nimeni nu poate fi îngrădit în opiniile sale, iar paragraful 2 al aceluiași articol dispune că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare care cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei de orice fel, fără luarea în considerare a frontierelor statale, sub formă orală, scrisă, imprimată sau artistică, prin orice mijloace la alegerea sa.

Atât art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și paragraful 3 al art. 19 al Pactului stabilesc că exercițiul dreptului la liberă exprimare trebuie făcut în anumite limite, mai ales atunci când acesta intră în conflict cu alte interese individuale sau colective. Astfel, potrivit paragrafului 2 al art. 10 din Convenție „exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.

În același sens, paragraful 3 al art. 19 din Pact dispune că exercițiul acestui drept comportă îndatoriri deosebite și responsabilități speciale, ceea ce înseamnă că acesta poate fi supus unor restricții care trebuie să fie expres prevăzute de lege, restricții care au ca scop respectarea drepturilor și reputației altor persoane sau sunt necesare pentru salvagardarea siguranței naționale, a ordinii publice, a sănătății sau a moralei publice.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în nenumărate rânduri că libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice, una din condițiile principale ale progresului acesteia și ale împlinirii fiecărei persoane (cauza Muller c. Elveția). De asemenea, Curtea a arătat că pluralismul ideilor este fundamentul societății moderne europene, motiv pentru care art. 10 protejează nu numai ideile neutre și informațiile brute, ci și acele idei și informații care șochează, neliniștesc sau ofensează populația sau o parte a acesteia (cauza Handyside c. Marea Britanie).

Totodată, în ceea ce privește presa, orice restricție impusă acesteia trebuie raportată la interesul pe care îl are o societate democratică de a menține un grad cât mai ridicat de libertate a „câinelui de pază al democrației” (cauza Goodwin c. Marea Britanie, cauza Cumpănă și Mazăre c. România).

Instanța reține că în emisiunea „În gura presei” din data de 04.05.2016, reclamantul a susținut că: „DNA-ul, al cărei șef este doamna Kovesi, a instrumentat dosarul RCS RDS – Antena Group. În orice țară civilizată de pe această planetă, doamna Kovesi avea o... ca să mă exprim elegant... incompatibilitate, un conflict de interese. Dânsa semnează pe trimiterea în judecată a dosarului. Dânsa trebuia să se „recuze” (...). În orice stat civilizată de pe planeta asta, doamna Kovesi ar fi trebuit să se „recuze” complet. În orice stat civilizată, doamna Kovesi, în acest moment, ar avea o problemă serioasă... foarte serioasă (înregistrare video, min. 07:34 – 08:29).

Instanța reține că, în jurisprudența sa (cauza Lingens c. Austria), Curtea face o distincție importantă referitoare la afirmațiile unei persoane, calificându-le în două categorii: afirmații factuale și judecăți de valoare.

Astfel, cele din prima categorie vizează afirmarea unor fapte determinate, caz în care autorului lor i se poate pretinde să demonstreze adevărul acestora, în timp ce judecățile de valoare privesc exprimarea opiniei unei persoane asupra calităților profesionale, morale și personale ale altuia. Prin urmare, în măsura în care o persoană exprimă o judecată de valoare, acesteia nu i se poate impune să facă proba verității celor afirmate, Curtea apreciind că o astfel de obligație este imposibilă și de natură a împiedica persoanele să își afirme opiniile despre alții.

Cu toate acestea, nici judecățile de valoare lipsite de orice baza factuală nu sunt protejate de art. 10, Curtea statuând că „nu se poate admite că, în principiu, o judecată de valoare poate fi considerată astfel, decât dacă este însoțită de fapte pe care să se sprijine. Necesitatea unei legături între judecată de valoare și faptele care o sprijină poate varia de la un caz la altul în funcție de circumstanțele specifice ale fiecărui caz” (cauza Feldek c. Slovaciei).

Prin urmare, dacă drepturile unei persoane sunt lezate atât prin afirmații care ar putea fi calificate ca fiind judecăți de valoare, cât și prin imputarea unor fapte determinate, Curtea va lua în considerare tipul de afirmație care a lezat cel mai important drepturile respective, calificând în funcție de aceasta afirmația litigioasă în ansamblul ei (cauza Dichand și alții c. Austria).

Pe cale de consecință, având în vedere principiile enunțate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, instanța apreciază că susținerile reclamantului din cadrul emisiunii difuzate la data de 04.05.2016 au natura unor afirmații factuale, trebuind, astfel, să aibă o bază factuală suficientă.

În acest sens, așa cum rezultă din comunicatul de presă din data de 05.05.2016, rechizitoriul la care face referire reclamantul nu a fost confirmat de către pârâta Laura Codruța Kovesi, ci de către procurorul șef al Secției pentru combaterea corupției. Or, având în vedere că aceste împrejurări puteau și trebuiau să fie verificate de către reclamant anterior difuzării emisiunii, instanța reține că emiterea comunicatului de presă care cuprinde sintagma „afirmații mincinoase și denigratoare” nu reprezintă o faptă ilicită în sensul prevederilor Codului Civil sau ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, în condițiile în care afirmațiile făcute de către reclamant nu sunt adevărate.

De asemenea, instanța mai reține că pe parcursul emisiunii „În gura presei” reclamantul a întrebat-o pe pârâta Laura Codruța Kovesi dacă legăturile sale personale cu numitul Florin Nemeș au avut vreo legătură cu acțiunea DNA împotriva Antena Group („Jubirea, afecțiunea, apropierea au avut vreo legătură cu acțiunea DNA împotriva Antena Group la plângerea RCS RDS? – min. 09:00; „Jubirea, afecțiunea, parteneriatul de viață au jucat vreun rol în instrumentarea dosarului de așa-zis șantaj RCS RDS Antena Group?” – min. 23:35; „Jubirea, afecțiunea, parteneriatul au jucat vreun rol în instrumentarea dosarului penal de către DNA la plângerea RCS RDS împotriva Antena Group?” – min. 29:05).

Astfel, cu toate că reclamantul a menționat faptul că a adresat o întrebare legitimă, instanța apreciază că, din circumstanțele concrete ale speței (modul de formulare a întregului discurs, afirmarea faptului că pârâta Laura Codruța Kovesi semnează rechizitoriul, respectiv că aceasta se află într-o situație de incompatibilitate și trebuie să se abțină, adresarea întrebării anterior menționate de nu mai puțin de 3 ori), rezultă că acesta, în mod implicit, a inoculat în conștiința publicului ideea că dosarul penal nr. 129/P/2013 a fost format și instrumentat în virtutea relațiilor personale pe care procurorul șef le are cu o anumită persoană din cadrul societății care a depus plângerea penală.

Prin urmare, instanța apreciază că emiterea comunicatului de presă de către Biroul de Informare Biroul de Informare și Relații din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, care cuprinde răspunsul pârâtei Laura Codruța Kovesi la susținerile și sugestiile reclamantului

(*explicații pur factuale*), nu poate fi considerată drept o acțiune ilicită cauzatoare de prejudicii, reclamantul nefăcând dovada existenței unei baze factuale suficiente cu privire la cele declarate în emisiunea sa.

Așadar, reținând, pentru toate aceste considerente, că nu există faptă ilicită, instanța apreciază că nu mai este necesară cercetarea celorlalte condiții ale răspunderii civile delictuale, și anume existența prejudiciului, a raportului de cauzalitate între prejudiciu și faptă ilicită și a vinovăției părților.

În raport de cele menționate, rezultă că nu sunt îndeplinite cerințele legale cuprinse în art. 1349 și art. 1357 C.civ. pentru angajarea răspunderii delictuale a părților, astfel că reclamantul nu este îndreptățit la obținerea sumei de 1 leu solicitate cu titlu de daune morale.

Pe cale de consecință, pentru toate aceste considerente, instanța va respinge cererea, ca neîntemeiată.

Instanța va lua act că părțile nu au solicitat cheltuieli de judecată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE**

Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a părții Laura Codruța Kovesi, ca neîntemeiată.

Respinge cererea formulată de reclamantul *Badea Mircea Radu*, cu domiciliul în București, și cu domiciliul ales la Cabinet de Avocat „Mustăciosu Mihai” din București, Bd. Unirii nr. 10, bl. 7B, sc. 2, et. 6, ap. 46, sector 4, CNP , în contradictoriu cu părțile *Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție*, cu sediul în București, str. Știrbei Vodă nr. 79-81, sector 1, CIF 14838148, și *Kovesi Laura Codruța*, cu domiciliul ales în București, str. Știrbei Vodă nr. 79-81, sector 1, ca neîntemeiată.

la act că părțile nu au solicitat cheltuieli de judecată.

Cu drept de apel în termen de 30 zile de la data comunicării, cerere care se depune la Judecătoria Sectorului 1 București.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 26.09.2016.

PREȘEDINTE,
Sabina Bolla

GREFIER,
Andreea Tămaș

Red./ Thred: SB
5 ex./26.09.2016